

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1879, kl. 2 e. m.

Memorial, i fråga om understöd åt aflidne Kamreraren J. G. de Marés dotter A. H. C. de Maré.

I omförmälda hänseende hafva fullmäktige i Riksbanken hos Utskottet gjort följande framställning:

»Då efter Bankoombudet vid Rikets Ständers lånekontor i Malmö, Kamreraren Jakob Gustaf de Marés den 15 Mars 1834 inträffade frånfälle, uppå ansökning af hans efterlemnade enka Henriette Charlotte de Maré, född Reddewigh, framställning gjordes af Bankofullmäktige till 1834 års Riksdags Banko-Utskott och af Utskottet till Rikets det året församlade Ständer, att något understöd måtte bemälda enka och hennes sju minderåriga barn af bankens medel beredas, blef, vid de upplysta och styrkta förhållanden, att skulderna i boet väsentligen öfverstego tillgångarne, att enkan till sitt och de många barnens uppehälle icke egde annan tillgång än en årlig pension af allenast 150 rdr banko uti bankostatens enke- och pupillkassa, samt att Kamreraren de Maré med särdeles nit och skicklighet fullgjort sin befattning såsom bankens ombud vid förenämnda kontor, åt hans enka och barn, i enlighet med Utskottets förslag, af Rikets Ständer beviljad en, från det af Bankofullmäktige underställningsvis anslagna beloppet af 222 rdr 10 sk. 8 rst. banko till 333 rdr 16 sk. samma mynt förhöjd årlig gratifikation, att från och med den 1 April 1834 med 83 rdr 16 sk. banko i hvarje qvartal af bankens medel utbetalas.

Bih. till Riksd. Prot. 1879. 6 Saml. 1 Afd. 4 Häft.

Sedan till följd af enkan de Marés i början af nästlidne år 1878 timade död detta anslag icke vidare utgår, har uti en till fullmäktige ingifven skrift hennes ogifta dotter Aurora Henrietta Carolina de Maré anhållit, att för sin återstående lifstid komma i åtnjutande af enahanda understöd, som modern fått sig i lifstiden tilldeladt, eller, om hela detta belopp ansåges icke kunna billigtvis sökanden tillerkännas, att så stor del, som pröfvades skälig, måtte varda henne anslagen.

Till stöd för denna sin begäran har sökanden hufvudsakligen anført, att hon, som icke egde annan tillgång än en årlig pension af 150 kronor från bankostatens enke- och pupillkassa, vore den enda bland ännu kvarlevande syskonen, som vid numera framskriden ålder saknade tillräckliga medel för sitt nödtorftiga uppehälle, till hvilket hon i följd af åkommen ögonsjukdom icke vidare kunde i någon nämnvärd mån bidraga; varande dessa förhållanden bestyrkta af ett utaf två personer afgifvet intyg, förutom hvilket sökanden vid ansökningsskriften fogat intyg dels af Pastoren i S:t Jakobs församling här i hufvudstaden, Teologie Doktor J. G. Lundberg, utvisande att hon är född den 26 Mars 1821, således i det närmaste 58 år gammal, och befinner sig i torftiga vilkor, dels ock af Kirurgie Professorn C. J. Rossander, enligt hvilket sökanden »lider af börjande grå starr, hvarigenom hennes arbetsförmåga är i högst väsentlig mån inskränkt.»

Vid behandling af detta ärende hafva fullmäktige, i betraktande af sökandens ålder, sjuklighet och bristande arbetsförmåga och ekonomiska omständigheter samt med hänsyn till hvad tillföre i likartadt fall egt rum, å hennes förevarande ansökning så till vida fäst afseende, att fullmäktige funnit sig böra härmed hos Banko-Utskottet göra framställning om öfverflyttning på sökanden af så stor del utaf det hennes moder i lifstiden af Rikets Ständer tilldelade anslag, att sökanden genom densamma och hvad hon, på sätt ofvan förmälts, i pension åtnjuter må för sina återstående dagar varda skyddad mot verklig nöd och få derföre vördsamt hemställa,

att Banko-Utskottet måtte hos Riksdagen göra framställning derom, att affidne Kamreraren J. G. de Marés dotter Aurora Henrietta Charlotta de Maré må af Riksbankens medel bekomma ett årligt understöd af 250 kronor, att från och med innevarande år med 62 kronor 50 öre i hvarje kvartal till henne utbetalas.»

Enligt ett berörda framställning bifogadt protokollsutdrag var vid frågans förehafvande hos fullmäktige en bland dem, Herr Liss Olof Larsson, af skiljaktig mening och ansåg att, då sökanden innehade en, om ock mindre betydande pension samt hennes fader icke mer än i 18

är varit i Riksbankens tjänst anställd, och modren af bankens medel åtnjutit understöd i icke mindre än 44 år, från Riksbankens sida blifvit nog gjordt för ifrågavarande tjänstemans efterlevande samt att till följd häraf anledning saknades till bifall å berörda ansökning, synnerligast då af handlingarna ej heller kunde anses otvetydigt framgå, att sökanden befunne sig i utblottadt tillstånd.

Med afseende å de i fullmäktiges förberörda skrifvelse anförda, ömmande omständigheter och förhållanden, har Utskottet väl funnit sig böra hos Riksdagen förorda sökanden till erhållande af något understöd, hvilket dock, då hon redan åtnjuter pension af 150 kronor från bankostatens enke- och pupillkassa, syntes Utskottet kunnat nedsättas till enahanda belopp; hemställande Utskottet alltså,

att affidne Kamreraren J. G. de Marés dotter Aurora Henrietta Charlotta de Maré må af Riksbankens medel bekomma ett årligt understöd af 150 kronor, att från och med innevarande år med 37 kronor 50 öre i hvarje qvartal till henne utbetalas.

Stockholm den 4 Mars 1879.

På Utskottets vägnar:

J. J. EKMAN.

Reservation:

af Herr Friherre *Åkerhielm*, med hvilken Herrar *Lyttkens*, *Evers* och *Ola Månsson* sig förenat: »Vid det förhållande, att sökandens fader, framlidne Kamreraren de Maré, blott 18 år varit i Riksbankens tjänst anställd, hvilken tid, jemförd med hvad § 89 i gällande bankoreglemente angående pensionsålder innehåller, måste anses kort,

då vidare icke dess mindre de Marés efterlevande, utöfver den pension, hvartill de i enke- och pupillkassan varit berättigade, allt sedan den 16 April 1834 och till enkefru de Marés död 1878, eller under 44 år, åtnjutit en af Riksdagen särskildt beviljad gratifikation af 500 kronor årligen,

samt då slutligen den å enke- och pupillkassan anslagna pensionen, så till vida som det för denna kassa gällande reglemente sådant medgifver, öfvergått till sökanden såsom enda qvarvarande ogifta, mer än femtioåriga dotter,

kan jag ej bättre förstå, än att i förevarande fall allt är gjordt, som kunnat och bort göras ur den enda synpunkt utöfver den strängt rättsliga, jag inom Banko-Utskottet anser kunna tagas i betraktande, nemligen den af Riksbankens välförstådda intresse, att så behandla dem, som varit i dess tjenst anstälde, att skickligt, säkert och godt folk alltid må finnas hugade att åt sagda tjenst egna sig.

Öfverflyttande af en gratifikation 44 år efter en tjenstemans död på en då till äfventyrs ännu lefvande efterkommande, är åter ur nämnda synpunkt långt gånget och förvandlar, om prejudikatet gifves och följes, Riksbanken till en välgörenhetsinrättning.

Jag afstyrker alltså hvarje afseende å ansökningen».